

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ, ГІГІЄНИ
ТА ЕКОЛОГІЇ

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)

25 березня 2026 р

м. Київ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ, ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ
(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)

25 березня 2026 р.

за загальною редакцією
член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука

м. Київ

2026

УДК _613+574]:061.3

Головний редактор: Омельчук С.Т. член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор

Заступник головного редактора: Гринзовський А.М. д.мед.н., професор, Вавріневич О.П. д.мед.н., професорка.

Технічний редактор: доцент кафедри гігієни та екології НМУ імені О.О. Богомольця к. мед. н., доцент Кондратюк М.В.

Редакційна колегія:

БАРДОВ В.Г. – член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор;

ГАРКАВИЙ С.І. – д.мед.н., професор;

ГРУЗЄВА Т.С. – д.мед.н., професорка;

ПЕТРУСЕВИЧ Т.В. – к.мед.н., доцентка;

КОРШУН М.М. – д.мед.н., професорка;

ШИРОБОКОВ В.П. – академік НАН та НАМН України, д.мед.н., професор;

ЯВОРОВСЬКИЙ О.П. – академік НАМН України, д.мед.н., професор.

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 25 березня 2026 р.) / за загальною редакцією член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука. – К., 2026. – 337 с.

У матеріалах науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 25 березня 2026 р.) висвітлено актуальні питання гігієни, екології та громадського здоров'я: хімічну й біологічну безпеку, якість повітря, води та харчових продуктів, вплив шуму, мікропластику, пестицидів і воєнних чинників на здоров'я населення. Основний акцент зосереджено на міждисциплінарному підході до оцінки ризиків, профілактики захворювань, розвитку кадрового потенціалу, гармонізації національних практик із європейськими стратегіями та післявоєнного відновлення України.

УДК _613+574]:061.3

Електронна версія збірника містить додаткові публікації, що з технічних причин не увійшли до друкованого примірника.

У разі повного або часткового використання матеріалів збірника посилання обов'язкове.

© НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця

ГІГІЄНИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ УМОВ ПРЕЦИЗІЙНОГО ДЕТЕКТУВАННЯ ВМІСТУ ДИФЕНОКОНАЗОЛУ В СОНЯШНИКУ ТА РІПАКУ ЯК СКЛАДОВА ОЦІНКИ РИЗИКУ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я

Клименко Р.Р., Благая А.В.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Актуальність. Застосування фунгіцидів класу триазолів, зокрема дифеноконазолу, є невід'ємною частиною сучасних агротехнологій. З огляду на ліпофільність цієї сполуки та наявність віддалених наслідків дії (канцерогенна активність), контроль її залишків у насінні та олії є пріоритетом для забезпечення безпеки харчування та громадського здоров'я.

Матеріали та методи. Польові дослідження проводили на посівах ріпаку озимого та соняшнику з відбором проб у динаміці вегетації (0–35 доба). Визначення залишків дифеноконазолу здійснювали методом газорідинної хроматографії з азотно-фосфорним детектором (ГХ/NPD) на базі системи Trace 1310.

- **Хроматографічна колонка:** ZB-5MSplus: довжина – 30 м; внутрішній діаметр – 0,25 мм; товщина шару – 0,25 мкм.

- **Умови:** програмування температури від 80 °С до 290 °С; температура інжектора – 300,0±1 °С, детектора – 310,0±1 °С, газ-носій – гелій (1,4 мл/хв).

Результати досліджень. Початковий вміст дифеноконазолу (нульова доба) у зеленій масі ріпаку становив 1,7±0,1 мг/кг, у кошиках соняшнику – 0,46±0,02 мг/кг.

- **Динаміка у ріпаку:** початковий вміст дифеноконазолу у зеленій масі на нульову добу становив 1,7±0,1 мг/кг. На 7-му добу концентрація в стручках знизилася до 0,19±0,02 мг/кг. На 21-шу добу вміст склав 0,083±0,01 мг/кг, а на 28-му добу – 0,025±0,004 мг/кг. Отримані значення на момент збору врожаю (35-та доба) в насінні та олії не були детектовані (нижче межі визначення), що відповідає гігієнічним нормам (максимально допустимий рівень (МДР) – 0,1 мг/кг).

- **Динаміка у соняшнику:** у кошиках соняшнику на нульову добу вміст дифеноконазолу становив $0,46 \pm 0,02$ мг/кг. На 7-му добу залишки склали $0,47 \pm 0,01$ мг/кг, що свідчить про стабільність речовини у цій матриці на початковому етапі. На 21-шу добу зафіксовано зниження до $0,023 \pm 0,003$ мг/кг. На момент збору врожаю (35-та доба) залишки в насінні та олії становили $0,010 \pm 0,001$ мг/кг або не були детектовані (нижче межі визначення), що повністю відповідає гігієнічним нормам (МДР – 0,05 мг/кг).

Швидке зниження концентрацій зумовлене хімічним розпадом та ефектом «біологічного розведення».

Висновки. Встановлені параметри ГХ-детектування забезпечують прецизійний контроль дифеноконазолу в ліпідних матрицях. Експериментально доведено, що дотримання регламентів застосування препарату гарантує вміст пестициду у врожаї на рівнях, які не перевищують МДР і є обґрунтовано безпечними для громадського здоров'я.

РОЛЬ ЛАБОРАТОРНИХ ТОКСИКОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ФОРМУВАННІ СИСТЕМИ ХІМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Ключинська¹ Т.І., Антоненко² А.М., Лісовська¹ В.С.

¹ДП «Науковий центр превентивної токсикології, харчової та хімічної безпеки
імені академіка Л. І. Медведя МОЗ України»,

²Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Актуальність. В умовах посилення антропогенного впливу на навколишнє середовище, зростання різноманіття небезпечних хімічних агентів та підвищення ймовірності надзвичайних ситуацій роль науково обґрунтованого лабораторного моніторингу істотно зростає. Токсикологічні лабораторії виконують функції з виявлення, ідентифікації та кількісного аналізу шкідливих речовин у компонентах довкілля та біологічних матеріалах, що є ключовою передумовою для оцінювання ризиків для здоров'я населення. Дані лабораторних досліджень формують доказову основу для ухвалення